قطب گاز کشور برای تامین سوخت زمستان آماده می‌شود

چشم انتظار فاز ۱۴

مشعل| انتخاب عسلویه، قطب انرژی ایران، به عنوان اولین مقصد سفر وزیر نفت در همان بدو به دست گرفتن سکان وزارت، می‌تواند نشان از برنامه‌ریزی و رویکرد مهم برای پارس جنوبی باشد. آنگونه که وزیر نفت دولت سیزدهم در ارائه برنامه پیشنهادی خود به نمایندگان مجلس شورای اسلامی در بخش‌های مختلف بر این مسأله تاکید داشته و بر تکمیل توسعه میدان گازی پارس جنوبی، اجرای برنامه‌های گسترده نگهداشت توان تولید میدان گازی پارس جنوبی و تعیین تکلیف فشارافزایی این میدان اشاره کرده است. این اهمیت به آن دلیل است که میدان گازی پارس جنوبی، بزرگترین منبع گازی جهان است که روی خط مرزی مشترک ایران و قطر در خلیج فارس قرار دارد و یکی از اصلی‌ترین منابع انرژی ایران به شمار می‌رود. مساحت این میدان ۹۷۰۰ کیلومترمربع است که نزدیک به سه هزار و ۷۰۰ کیلومترمربع از این میدان مشترک، در آب‌های سرزمینی ایران و ۶ هزار کیلومترمربع از آن در آب‌های قطر واقع شده است. پارس جنوبی به عنوان بزرگترین میدان گازی جهان، ۴۰ تریلیون مترمکعب گاز طبیعی (۲۱ درصد از ذخایر گاز دنیا) و حدود ۵۰ میلیارد بشکه معادلات گازی را در خود ذخیره کرده است. توسعه میدان مشترک گازی پارس جنوبی، با هدف تامین گاز مورد نیاز کشور در بخش‌های نزریق به میادین نفتی، عرضه به واحدهای صنعتی و نیروگاه‌ها، گازرسانی به واحدهای خانگی- تجاری، تامین خوراک مجتمع‌های پتروشیمی و صادرات گاز، میعانات گازی، گاز مایع و گوگرد در برنامه‌های وزارت نفت قرار گرفته است. حفر اولین چاه اکتشافی در مخزن مشترک پارس جنوبی به سال ۱۳۶۹ بازمی‌گردد. قرارداد فازهای ۱ تا ۳ در سال ۱۳۷۶ و فعالیت اجرایی طرح‌های توسعه پارس جنوبی در سال ۱۳۷۷ آغاز شده و قطری‌ها نیز کار در این میدان را از سال ۱۳۶۹ آغاز کردند تا نخستین برداشت ایران از این میدان به سال ۱۳۸۱ برسد.

بزرگترین کانون توسعه صنعتی ایران

افزون بر اهمیتی که ذکر شد، میدان گازی پارس جنوبی به عنوان قطب انرژی کشور، دارای منابع ارزش آفرین متنوعی برای اقتصاد کشور است و هم‌اکنون بزرگترین کانون توسعه صنعتی و موتور اصلی توسعه اقتصادی ایران محسوب می‌شود که علاوه بر تأمین حداکثری تقاضای گاز کشور، می‌تواند با ایجاد صدها هزار شغل پایدار، سالانه دهها میلیارد دلار درآمد عاید کشور کند.

سهم ذخایر هیدروکربنی ایران از میدان مشترک گازی پارس جنوبی ۱۴ تریلیون مترمکعب گاز و ۱۸ میلیارد بشکه میعانات گازی در مساحتی به وسعت ۳ هزار و ۷۰۰ کیلومترمربع تخمین زده شده است.

مجموع میزان تولید گاز از میدان مشترک پارس جنوبی از بدو بهره‌برداری تا پایان سال ۱۳۹۹ به رقم یکهزار و ۸۶۷ میلیارد مترمکعب رسیده، همچنین از ابتدای توسعه تاکنون ۲.۲ میلیارد بشکه میعانات گازی از این میدان مشترک برداشت شده است. ارزش محصولات پارس جنوبی با سرمایه‌گذاری نزدیک به ۸۰ میلیارد دلار در این پهنه گازی، ۳۳۵ میلیارد دلار (با احتساب هر مترمکعب گاز غنی معادل ۱۸ سنت در سال ۱۳۹۶) برآورد شده است.

در حال حاضر از ۴۰۰ حلقه چاه میدان گازی پارس جنوبی، ۳۳۶ حلقه چاه، تولیدی است و بقیه چاه‌ها با آمدن لوله‌های CRA تکمیل می‌شوند. از ۲۹ سکوی پارس جنوبی نیز ۲۷ سکو عملیاتی هستند و دو سکوی طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی باقی مانده که براساس برنامه‌ریزی انجام شده، قرار است طی دو سال آینده تکمیل شود.

زمستان چشم‌به راه فاز ۱۴

رقم سرمایه‌گذاری در میدان پارس جنوبی، حدود ۸۰ میلیارد دلار طی ۲۰ سال است. ۱۳ بالابشگاه در پارس جنوبی قرار دارد که هشت بالابشگاه در سایت (یک) تحویل شده و از پنج بالابشگاه سایت (۲) نیز چهار بالابشگاه تحویل بهره‌بردار شده و تنها بالابشگاه فاز ۱۴ باقی مانده است. وزیر نفت در سفر به عسلویه، در نشست با مدیران، گزارشی کامل از روند بخش‌های مختلف دریافت کرد و از بهره‌برداری نخستین ردیف شیرین‌سازی بالابشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی در زمستان امسال هم خبر داد و با اشاره به اینکه ۷۰ درصد گاز مصرفی کشور از پارس جنوبی تأمین می‌شود، گفت: «دوستان قول دادند که نخستین ردیف شیرین‌سازی بالابشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی، در زمستان امسال به بهره‌برداری برسد و به کمک شبکه گازی کشور بیاید.»

فاز ۱۴ پارس جنوبی از نمای نزدیک

اجرای پروژه فاز ۱۴ به کنسرسیومی متشکل از سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، شرکت مدیریت طرح‌های صنعتی ایران، شرکت مهندسی و ساخت تأسیسات دریایی ایران، شرکت ملی حفاری ایران، شرکت مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران، شرکت مدیریت پروژه‌های نیروگاهی ایران (مپنا)، شرکت پایندان و شرکت ماشین‌سازی اراک واگذار شده که مسؤولیت رهبری کنسرسیوم را سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) به عهده دارد. با توجه به اهمیت برداشت سهم ایران از میادین مشترک و محدودیت منابع مالی در فاز ۱۴ نیز تمرکز جدی بر تکمیل بخش فراساحل صورت گرفت تا با فراورش گاز این موقعیت در ظرفیت‌های خالی بالابشگاه‌های دیگر پارس جنوبی، هدف اصلی این طرح بیش از تکمیل بخش بالابشگاهی محقق شود. عملیات احداث فاز ۱۴ پارس جنوبی از ۲۵ خرداد سال ۱۳۸۹ آغاز شده و چهار سکو و دو زنجیره دریایی فاز ۱۴ میدان مشترک گازی پارس جنوبی هم در مرداد ماه به بهره‌برداری رسیده است.

اهداف توسعه‌ای مهم

از جمله اهداف طرح فاز ۱۴ پارس جنوبی، تولید روزانه ۵۶.۶ میلیون مترمکعب گاز غنی، تولید روزانه ۷۵ هزار بشکه میعانات گازی، تولید سالانه ۱.۵ میلیون تن گاز مایع پروپان و بوتان، تولید سالانه یک میلیون تن اتان به منظور تامین خوراک واحدهای پتروشیمی و تولید روزانه ۴۰۰ تن گوگرد است. تاسیسات دریایی فاز ۱۴ پارس جنوبی، شامل چهار سکوی دریایی در مجموع ۴۴ حلقه چاه در فاصله ۱۰۵ کیلومتری ساحل کنگان، دو رشته خط لوله ۳۲ اینچ دریایی انتقال گاز به طول تقریبی هر خط ۱۰۵ کیلومتر، دو خط لوله ۴ اینچ دریایی به منظور انتقال محلول گلایکول به طول تقریبی هر خط ۱۰۵ کیلومتر است. همچنین تاسیسات ساحلی آن، مشتمل بر واحدهای دریافت و جداسازی گاز و معلقات، تثبیت معلقات گازی، چهار ردیف تصفیه گاز شامل واحدهای شیرین‌سازی، نمزدایی، تنظیم نقطه شبنم و مرکاپتان زدایی هر کدام به ظرفیت بالای ۵۰۰ میلیون فوت مکعب در روز، واحد فشرده‌سازی و تراکم گاز به منظور صادرات، واحدهای استحصال و بازیافت گوگرد به همراه واحد جداسازی و تانه‌بندی گوگرد و واحد احیای متوانتیلن گلایکول، سرویس‌های جانبی شامل بخار، نوزیع برق، آبگیری از دریا و سرویس‌های متفرقه از جمله نیتروژن، هوای فشرده و... سیستم تصفیه آب‌های صنعتی و فاضلاب و سیستم‌های مشعل به منظور تخلیه اضطراری سیستم سوخت گاز و دیزل بالابشگاه، سیستم آب آتش‌نشانی (مخزن، تلمبه‌ها و شبکه‌ها) اتاق‌های کنترل، پست‌های برق، آزمایشگاه، انبار، کارگاه، دفاتر و... و همچنین چهار مخزن برای ذخیره و صادرات معلقات گازی شامل مخازن ذخیره‌سازی است.

www.mashal.ir